

Zöldség – gyümölcs**X. évfolyam / 8. szám****2006. 05. 02.****16-17. hét****Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:**

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

Hazai és nemzetközi nagybani piaci
termelői árak összehasonlítása a
zöldség-gyümölcs termékpályán 3-4. old.

4-5./ táblázat:
Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 5-6. old.

6./ táblázat:
Értékesítési árak néhány európai
nagybani piacon 8. old.

1-2./ ábra, 1-3. táblázat:
Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Németh Noémi
Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci ára**

A **zöldségfélék** 16. heti kínálatában 850-900 Ft/kg-os áron került piacra a belföldi termesztésű **fehér-,** és **zöldspárga.** Vöröskáposztából még nem, a **fehér fejes káposztából** azonban már megjelent a primőr áru. Jelenleg 200-280 Ft/kg a termelői ára, a nyitóár azonban lényegesen magasabb volt, mint az elmúlt években. A hazai mellett holland tárolt fejes káposzta is kapható.

Az elmúlt két évben csak a 20. héten, az idén azonban már a 17. héttől kezdve színesíti a kínálatot 350 Ft/kg-os áron a Spanyolországból származó **görögdinnye.**

Néhány hete kapható a belföldi **padlizsán,** aktuális termelői ára 500-560 Ft/kg.

Az **újburgonya** ára 500-650 Ft/kg-ra csökkent, az úgynevezett „**fojtott burgonya**” - az újburgonya egyik típusa - 100-130 Ft/kg-os áron vásárolható meg.

Megjelent a csomós kiszerezésű **sárgarépa** is a reprezentatív nagybani piac felhozatalában, 160-200 Ft/ csomós áron. A kilogrammos kiszerezésű belföldi termesztésű tárolt sárgarépa csökkenő mennyiségét Belgiumból és Hollandiából származó kínálat egészíti ki.

A tárolt készletek kimerülésére utal a **barna héjú** és **lila héjú vöröshagyma** minimális felhozatala. A kereslet kielégítésére holland áru is szolgál.

Az egyre széles felhozatalnak köszönhetően közel 33%-os árcsökkenés figyelhető meg a hazai **kígyóuborka** árában, jelenlegi termelői ára 160-180 Ft/kg, a spanyol terméket pedig 130 Ft/kg-os áron lehet megvásárolni.

A belföldi **cukkinit** 300-400 Ft/kg-os áron kínálják, 360 Ft/kg a spanyol és 370 Ft/kg az olasz termék ára.

Szintén egyre kisebb mennyiségben és egyre magasabb termelői áron kapható a **cékla** is, vidéki nagybani piacainkon a 17. héten már nem szerepelt a kínálatban. Az elmúlt évek ezen időszakának többszöröse az aktuális termelői ár **(1. táblázat).**

1. táblázat

A cékla ára a Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon (Ft/kg)

	10. hét	11. hét	12. hét	13. hét	14. hét	15. hét	16. hét	17. hét
2004.	50	50	50	50	53	50	55	55
2005.	35	40	53	40	38	34	33	33
2006.	80	77	80	85	80	95	85	100

Forrás: AKI PÁIR

Hónapos retket 40-50 Ft/csomós áron és igen bőséges felhozatalban találunk a reprezentatív nagybani piacon **(2. táblázat).** Az elmúlt év 17. heti termelői ára kétszerese volt a jelenleginek, amiből kedvező ideai termésmennyiségre következtethetünk.

2. táblázat

A hónapos retek ára a Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon (Ft/csomó)

	10. hét	11. hét	12. hét	13. hét	14. hét	15. hét	16. hét	17. hét
2006.	150	135	130	120	110	90	70	50

Forrás: AKI PÁIR

Csak külpiaconról származó **karfiolt** és **brokkolit** kínálnak a 17. héten. Az előbbi francia, az utóbbi olasz termék.

Már kilogrammos kiszerezésben is kapható a hazai **töltenivaló paprika.** A tetszetős és jó minőségű árut 550-580 Ft/kg-os áron értékesítik.

A **gyümölcsfélék** kínálatában a 16-17. héten jelentősen emelkedett a spanyol **földieper** ára. A 16. heti 450 Ft/kg-os leggyakoribb ár a 17. hétre 950 Ft/kg-ra nőtt. Az árváltozás háttérében az alacsony spanyol termésmennyiség áll, melyet alátámaszt, hogy nemcsak a budapesti nagybani piacon, hanem a németországi nagybani piacokon is emelkedett a spanyol földieper ára.

Almából a hazai mellett olasz és osztrák kilogrammos, valamint chilei és francia darabos kiszerezésű termék kapható.

Körtéből a külpiaci kínálat zömét az argentin „Vilmos” fajta alkotja, 350 Ft/kg-os és 62 Ft/db-os áron.

Hazai és nemzetközi nagybani piaci termelői árak összehasonlítása a zöldség-gyümölcs termékpályán

Az EU-s rendtartás friss zöldség-gyümölcs ágazatra vonatkozó szabályozásának célja a termelők számára megfelelő nyereség elérését lehetővé tevő termelői árszint biztosítása a kereslet-kínálat összhangjának megteremtésével. A tagállami működés során – szemben a 2004 előtti optimista vélekedésekkel – nem várt, a fajok és fajták tekintetében nem megfelelően differenciált termelési struktúrára visszavezethető hátrány Magyarországon mára már jól látható. Problémát okoz az is, hogy a friss zöldség-gyümölcs termékek hazai termelői ára és önköltsége között szűk az árrés, amely a termékek gyengébb versenyképességére utal, és egyben a termelők számára a vertikum többi piaci szereplőjéhez képest alacsonyabb és bizonytalanabb jövedelmezőséget enged meg. Az alábbiakban Magyarország és a versenyző tagállamok friss zöldség-gyümölcs értékesítése során jellemző, az adott ország nagybani piacain felmért termelői árakat hasonlítjuk össze.

A vizsgálatba vont zöldségfajok (paradicsom, paprika, vöröshagyma, fejes káposzta, sárgarépa, görögdinnye és karfiol) a hazai zöldségtermelés 46%-át, a gyümölcsfajok (alma, szilva, körte, őszibarack) a hazai gyümölcs-termelés 80%-át fedték le, 2004-ben. Az elemzésbe vont országok kiválasztásában fontos szempont volt, hogy a jelentős versenytársak (pl. Lengyelország), illetve az export szempontjából fontos piacok (pl. Németország), valamint az Unió jelentős zöldség-gyümölcs termesztoi (pl. Franciaország) szerepeljenek a vizsgálatban. A termelői ár összehasonlítása során az egyes fajoknál a legjellemzőbb fajtákat vettük figyelembe (Golden alma, gömb

paradicsom). A termelői árak forrása a tagállamok árjelentései az Unió felé, illetve az egyes országok zöldség-gyümölcs bulletinjei.

Annak ellenére, hogy a zöldség-gyümölcs ágazatra jellemző **2004.** évi kínálati piac hatására a legtöbb faj esetében a belföldi termelői árak erőteljesen csökkentek, néhány termék esetében mégis magasabbak voltak, mint a jelentősebb zöldség-gyümölcs termelő uniós tagországok termelői árai. Az áreltérés az egyik velünk együtt csatlakozó versenytársunkkal, Lengyelországgal szemben különösen szembeötlő volt. Egyes zöldség-gyümölcs terméknél, a régi tagországok, pl. Franciaország termelői árai a hazaihoz hasonlóan alakultak. A jelenlegi tagországok mellett, néhány év múlva számolnunk kell az új csatlakozó országokkal is, amelyek közül a világ zöldség-gyümölcs termelésén belül meghatározónak számító Törökország érdemel figyelmet. (Megjegyezzük, hogy jelenleg a harmadik országokból származó, friss zöldség-gyümölcs importunk jelentős hányada alacsony áron Törökországból származik.)

A **2005.** évi keresleti piac termelői és fogyasztói áremelkedést eredményezett Magyarországon. Az emelkedő ártendencia a többi uniós tagállamban is megfigyelhető, ugyanakkor Lengyelország áremelkedése a hazaihoz hasonló volt, ezért a görögdinnye, valamint az őszibarack kivételével termelői árai továbbra is jelentősen alacsonyabbak voltak a hazaiaknál (3. táblázat). A magasabb 2005. évi hazai termelői ár (amely magasabb önköltséget is feltételez) a lengyel termelői árhoz képest, rontotta kereskedelmi pozíciónkat az Unió belső piacán. A francia nagybani piaci termelői árak a hazai termelői árakat meghaladták. Németországban a hét vizsgált nagybani piac termelői árának átlaga minden faj esetében jelentősen magasabb

volt a magyar termelői árhoz képest. A zöldség-gyümölcs termékek külpiacokon való elhelyezését 2005-ben valószínűleg segítette, hogy a legtöbb termék esetében a francia és német termelői árak magasabbak voltak a magyar árakhoz képest.

3. táblázat

A nagybani piaci nettó termelői ár alakulása az egyes országokban, 2005-ben*

	Paradi- csom	Paprika	Hagyma	Fejes káposzta	Sárgarépa	Görög- dinnye	Alma	Szilva	Őszi- barack
Magyarország	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Lengyelország	0,7	-	0,6	0,8	0,9	3,2	0,9	0,5	1,2
Németország	1,4	2,3	1,6	1,5	1,8	7,4	1,4	2,7	1,4
Franciaország	1,2	2,0	1,1	2,3	2,0	-	1,7	2,1	1,3

* A táblázat mutatószámai a tényleges nettó termelői átlagárakból számított arányokat mutatják, Magyarország nettó termelői áraihoz viszonyítva. Az árak ÁFA-t nem tartalmaznak.

Forrás: PÁIR, ZMP, Amisweb, www.snm.agriculture.gouv.fr, www.bip.minrol.gov.pl

I. osztályú, belföldi zöldség – gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagykörösi Úti Nagybani Piacon

Ft/kg, db, csomó

Faj	Fajta	Méret	Kiszerezés	2005. 17. hét	2006. 16. hét	2006. 17. hét	2006. 17. hét / 2005. 17. hét [%]	2006. 17. hét / 2006. 16. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	33	77	73	221,2	95,4
	Aladin	-	Ft/kg	34	80	80	235,3	100,0
	Desire	-	Ft/kg	32	76	80	254,0	106,0
	Új burgonya	-	Ft/kg	575	-	550	95,7	-
	Agria	-	Ft/kg	35	79	80	228,6	101,3
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	475	500	450	94,7	90,0
		47-57 mm	Ft/kg	500	550	500	100,0	90,9
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	525	675	550	104,8	81,5
		40-47 mm	Ft/kg	-	625	500	-	80,0
	Koktél	15 mm-	Ft/kg	-	850	-	-	-
		15 mm+	Ft/kg	-	800	-	-	-
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	350	-	-	-	-
			Ft/db	48	60	50	105,3	83,3
		70 mm+	Ft/kg	525	-	-	-	-
			Ft/db	80	100	90	112,5	90,0
	Hegyes p.	-	Ft/db	60	95	80	133,3	84,2
Padlizsán	-	70mm+	Ft/kg	-	540	500	-	92,6
Uborka	Kígyó	350-400 gr	Ft/kg	305	-	-	-	-
		400-500 gr	Ft/kg	-	270	180	-	66,7
	Berakó(fürtös)	6-9 cm	Ft/kg	-	295	280	-	94,9
		9-14 cm	Ft/kg	300	-	-	-	-
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	60	90	100	166,7	111,1
			Ft/csomó	160	-	-	-	-
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	140	1000	1000	714,3	100,0
			Ft/csomó	220	-	-	-	-
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	121	187	120	99,6	64,3
	Vörös	-	Ft/kg	35	150	140	400,0	93,3
Kelkáposzta	-	-	Ft/kg	230	227	180	78,3	79,4
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	29	67	67	235,1	100,0
		70 mm+	Ft/kg	32	73	73	231,8	100,0
	Lila héjú	40-70 mm	Ft/kg	70	135	140	200,0	103,7
Alma	Granny S.	65mm+	Ft/kg	160	155	160	100,0	103,2
	Idared	65mm+	Ft/kg	110	115	110	100,0	95,7
	Jonagold	65mm+	Ft/kg	110	155	150	136,4	96,8
	Jonagored	65mm+	Ft/kg	140	155	150	107,1	96,8
	Jonathan	65mm+	Ft/kg	90	100	100	111,1	100,0
	Golden	65mm+	Ft/kg	150	155	160	106,7	103,2
Körte	Alex/Bosc K.	60-70mm	Ft/kg	250	250	240	96,0	96,0

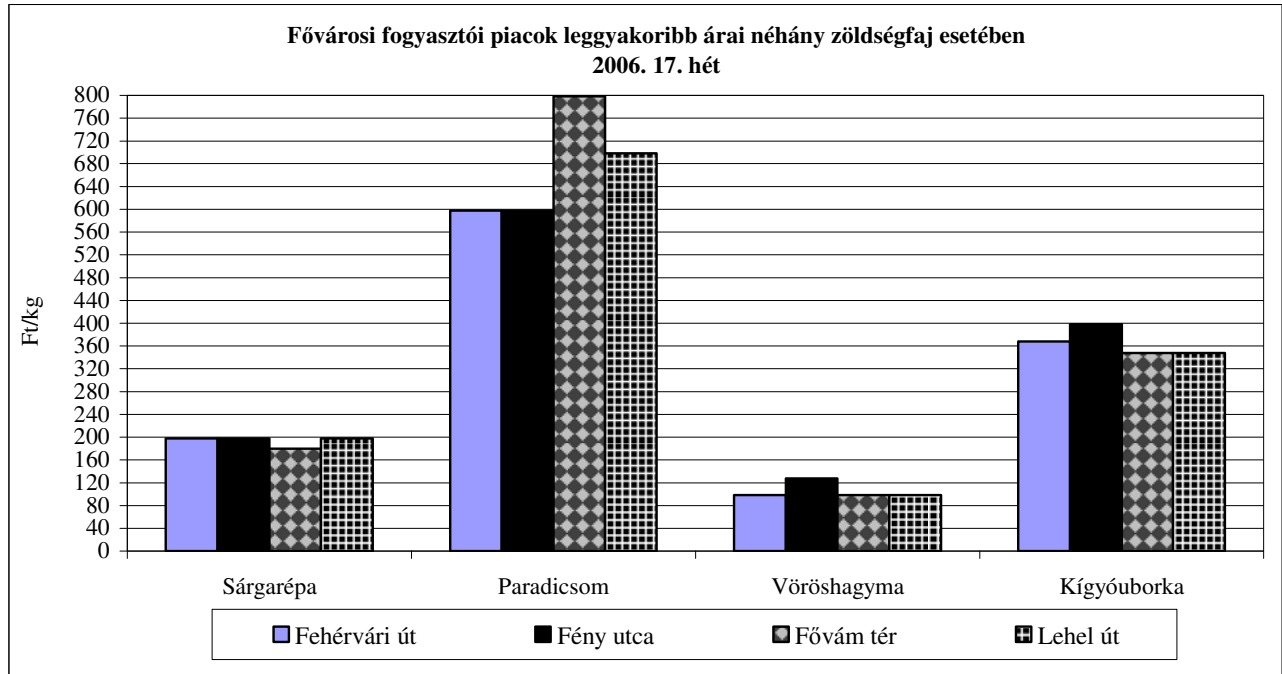
Forrás: AKI PÁIR

**Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség – gyümölcs
termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagykörösi Úti Nagyban Piacon**

		Ft/kg, db						
Faj	Fajta	Származási hely	Kiszerezés	2005. 17. hét	2006. 16. hét	2006. 17. hét	2006. 17. hét / 2005. 17. hét [%]	2006. 17. hét / 2006. 16. hét [%]
Burgonya	nem jelölt	Belgium	Ft/kg	-	76	80	-	105,3
		Hollandia	Ft/kg	-	-	78	-	-
Paradicsom	gömb	Spanyolo.	Ft/kg	445	413	380	85,4	91,9
		Töröko.	Ft/kg	-	360	-	-	-
	Fürtös	Olaszo.	Ft/kg	-	460	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	480	413	400	83,3	96,8
Görögdinnye	Magvas- gömb	Töröko.	Ft/kg	400	440	420	105,0	95,5
		Jordánia	Ft/kg	190	-	-	-	-
Főzötök	Cukkíni	Spanyolo.	Ft/kg	-	-	350	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	-	360	-	-	-
Sárgarépa	-	Belgium	Ft/kg	90	137	140	155,6	102,4
		Hollandia	Ft/kg	83	-	130	157,6	-
Petrezselyem	-	nem jelölt	Ft/kg	-	750	700	-	93,3
Zeller	Gumós	Hollandia	Ft/kg	-	185	190	-	102,7
Fejes káposzta	Fehér	Hollandia	Ft/kg	-	110	120	-	109,1
	Vörös	Hollandia	Ft/kg	-	110	110	-	100,0
Kelkáposzta	-	Olaszo.	Ft/kg	160	200	240	150,0	120,0
Karalábé	-	Olaszo.	Ft/db	-	80	-	-	-
Karfiol	karfiol	Franciao.	Ft/kg	-	250	210	-	84,0
		Olaszo.	Ft/kg	160	-	-	-	-
Brokkoli	-	Olaszo.	Ft/kg	-	-	400	-	-
Vöröshagyma	Barna héjú	Hollandia	Ft/kg	-	80	80	-	100,0
	Lila héjú	Hollandia	Ft/kg	-	140	170	-	121,4
Fokhagyma	Fokhagyma	Kína	Ft/kg	-	500	500	-	100,0
Alma	Granny S.	Chile	Ft/db	-	55	62	-	113,8
		Franciao.	Ft/db	-	53	-	-	-
	Idared	Olaszo.	Ft/kg	170	165	170	100,0	103,0
	Jonagold	Olaszo.	Ft/kg	-	170	180	-	105,9
	Starking	Olaszo.	Ft/kg	255	245	250	98,0	102,0
Körte	Golden	Olaszo.	Ft/kg	223	212	220	98,9	103,9
	Alex/Bosc K.	Olaszo.	Ft/kg	-	280	300	-	107,1
	Vilmos	Argentina	Ft/kg	-	314	-	-	-
			Ft/db	-	56	62	-	110,7
nem jelölt	Olaszo.	Ft/kg	-	320	-	-	-	
Földieper	-	Spanyolo.	Ft/kg	413	450	900	218,2	200,0

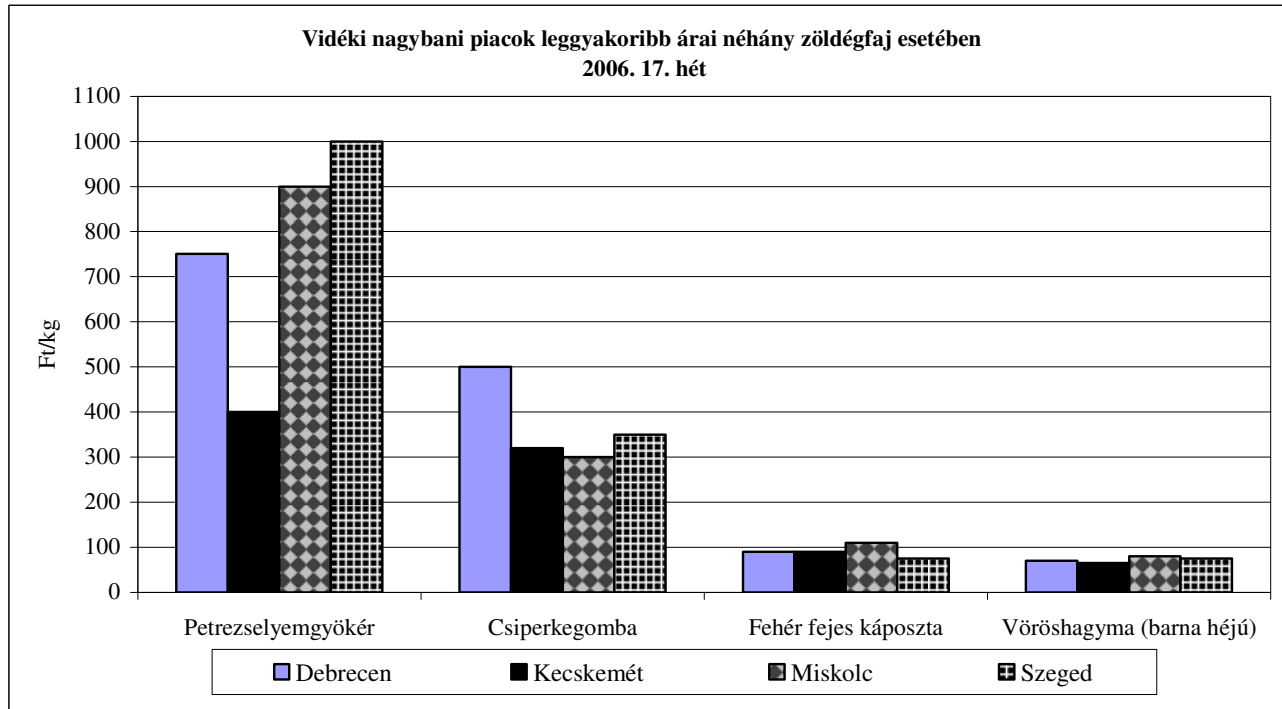
Forrás: AKI PÁIR

1. ábra

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

Forrás: AKI PÁIR

Zöldség-gyümölcs árak egyes európai nagybani piacokon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2006/17. hét								
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	66	105	84	100	74	105	belföldi	80	107
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	71	84	68	84	74	84	belföldi	40	120
Sárgarépa	belföldi		100 kg	105	158	105	131	105	144	belföldi	160	213
Kínai kel	spanyol		100 kg	289	328	210	263	223	263	belföldi	67	147
Paradicsom	spanyol	47-57 mm	6 kg	252	306	306	350	219	284	belföldi	400	506
Brokkoli	spanyol		100 kg	394	473	289	368	315	394	spanyol	213	320
Padlizsán	spanyol		100 kg	210	289	184	289	210	289	belföldi	400	400
Alma	belföldi	70-90 mm	100 kg	184	197	210	236	184	210	belföldi	93	267
Alma	belföldi	70-90mm	100 kg	144	158	158	171	131	158	olasz	240	427
Körte	olasz	70-75mm	100 kg	315	368	210	236	315	368	olasz	187	347
Cukkini	török	14-24 cm	100 kg	263	315	315	368	263	341	török	160	240
Fokhagyma	kínai		100 kg	473	578	525	578	525	630	kínai	666	693
Vöröskáposzta	belföldi		100kg	66	105	87	102	68	100	belföldi	107	107
Laskagomba	olasz		1 kg	985	1116	578	919	893	1050	olasz	400	853
Laskagomba	lengyel		1 kg	919	1050	971	1103	-	-	magyar	400	773
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	473	998	525	722	420	945	lengyel	586	640
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	525	1050	656	788	525	998	magyar	400	560
Narancs	spanyol		15 kg	-	-	158	228	175	245	spanyol	107	267

Termék	Mérték-egység	Budapest		Varsó		Lublin (PL)		Poznan(PL)		Prága (CZ)		Szlovákia	
		min	max	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max
		2006/16		2006/16		2006/16		2006/16		2006/16		2006/16	
Alma	kg	88	185	74	161	97	145	95	129	99	119	119	209
Körte	kg	194	229	193	290	395	658	226	258	170	264	151	310
Mandarin	kg	194	220	180	387	230	263	193	271	135	173	122	209
Banán	kg	230	245	226	268	263	270	244	269	212	282	231	282
Fejes saláta	db	66	88	97	119	86	105	90	107	-	-	54	144
Salátauborka	kg	220	264	161	180	-	-	-	-	-	-	205*	259*
Paradicsom	kg	440	617	354	438	421	526	408	483	-	-	246*	462*
Étkezési paprika	kg	-	-	516	967	526	658	477	709	-	-	311*	397*
Kínai kel	kg	132	150	77	129	-	-	-	-	-	-	-	-
Fehér fejes káposzta	kg	88	106	32	55	53	59	52	62	-	-	70*	116*
Sárgarépa	kg	73	88	58	97	59	79	58	90	-	-	79	115
Cékla	kg	62	88	48	64	53	66	39	52	-	-	65	108
Zeller	kg	176	194	193	258	197	224	258	296	-	-	119	188
Vöröshagyma	kg	59	64	39	58	39	64	30	52	-	-	54*	95
Petrezselyemgyökér	kg	881	1057	309	374	158	224	258	296	-	-	216*	324*
Csiperkegomba	kg	264	323	258	322	263	362	213	258	-	-	397	505
Burgonya	kg	62	70	52	77	46	55	52	60	-	-	69	79

Forrás: ZMP, www.magwien.gv.at

* Import